

## דעת

אתר לימודי יהדות ורוח  
www.daat.ac.il

אוצר השירה  
והמליצה  
י"ח טביו

## ר' ברכיה בן נמרונאי הנקדן.

עד אדות האיש הזה ותולדותיו לא נדע כל ידיעה ברורה. לפי השערת חוקרים אחדים חי בסוף האלף החמישי (קרוב לשנת 1240) כנבג צרפת. כנראה היה איש מסכן אשר מצא לחמו במלאכת העתקת ספרים (קאפיסט), כאשר יעיד עליו שמו (הנקדן—סופר). הוא חבר ספר קטן "משלי שועלים", המחזיק ק"ז משלי מוסר במליצה חרוזית, כמנגנון החרוזי. רוב המשלים האלה לקוחים ממשלי היהודים, היוונים והערכים הקדמונים, וגם ממשלי התלמוד; ורק משלים אחדים המציא בעצמו. — המשלים החם יקרים כגלל צחות שפתם, הדומה ללשון המקרא, ובגלל סגנונם המחודד; ועוד יותר בגלל רוח החיים והטבעיות אשר בהם, כי המקרים והיצורים אשר יעביר המחבר על פנינו, יתיצבו לפנינו כמו חיים, ובעונג גדול ידך לב הקורא אחריהם. הנקדן העני לא נהג מנהג סורגות במליצותיו, כמעשה החרוזי והברוי, כי דבריו קצרים וקצובים לפי מדת הרעיונות, ואעפ"י שגם הוא סתכל את דבריו בשברי פסוקים, ככ"ז לא נראה בהם עקבות חקוי והפרוה, כי לא ירבה להג הרבה ולא יכפול את הרעיון במליצות שונות. — הנקדן ידע מעט גם את דרכי הפילוסופיא, ויחבר ספר מוסר עפ"י הפילוסופיא. — ואנחנו נביא בזה לדוגמא משלים אחדים מפי "משלי שועלים" (הם) הזה תורגם גם ללשון לטינית ע"י אחר מבני הישועים, בשנת 1661).

העכבר, השמש, העננים,  
הרוח והחומה.

וודף אחרי הכבוד ויקרה,  
ינומו סמנו מהרה.

עכבר אמר בלבו: זָכַר בלא אשה מה מיבו? וכל החי מכל בשר ראיתי, ואשה בכל אלה לא מצאתי. והנה נפשו נכספה, לדרוש ולהודי אשה יפה, וטובה ולבנה אדמדמת, ואשר לא סאכל טועמת, ובעת<sup>1</sup> ללכת יפנה שקמו, ויבאה אשתו עמו. ולא מצא ברעיוניו אשה בלי דופי, רק השמש אשר לה יופי... וכאשר זרחה השמש לפניו, ותשא חן וחסד בעיניו. ויאמר לה: אהבז עולם אהבתיך, על

כן חסד משכתיך, וזָהר אֶמְרְךָ לי לאשה, ולי משפט הנאולה והידרשה. ותען השמש כמרמה: הזאת תחשוב לחכמה, לקחת אור אשר חֶשֶׁךְ אֶמְשׁ; וזרח השמש ובא השמש, הִתְעִיף בו עֵינֶיךָ ואִינְנָה, תמיד העֵנֶן יִכְסֶנּוּ, והגני לענן שפחה נכבשת, כי ברצונו אני ככמות השך מלובשת: אך אם אל הענן תשא עֵינֶיךָ, ידעתי כי לא ישיב פניך. והעכבר בכליותיו ישחונן, ללכת בחפזה אל הענן, ויאמר לה: היום ינעתי ומצאתי. רעיתי יפתי תָּמְתִי, אשר בעצת השמש אקחך, ותהי לי ולא אונחך. ויען הענן ויאמר: נכה מעל נכה שומר<sup>2</sup>, ביד הרוח נתַנְנִי, כאשר יחשף יַנְנִי, צפון ודרום מורח ומערב, כרוע נטויה

1. אשר בעת וכו'. — 2. ת' נתנני ביד הרוח.

## התרנגול והאבן היקרה.

כסיל את עיניו מחכמה ירע,  
טואם בטוב ובוחר ברע.

תרנגול על אשפה עלה, והרוקן ברנליו  
סור ונלה, למצא תולעים למאכלו, משם תפר  
אוכל ברנלו. וימצא ישפה אבן טובה, ולנקר  
עוד באשפה לא אָבָה. ויאמר: חשבתי למצא  
יתרון טוב בעמלי, תולע או זכוב אשר ייטב  
לי, ועתה ישפה הנה מצאתיך! מה יתרון לי  
באשר ראיתך? אמנם את נחמדת למראה, ואם  
ימצאך עשיר יתגאה, ותהי בידו נקפצת<sup>2</sup>,  
וזכוב טוב משובצת, ותאיר על אורך שבעתים;  
אך עתה בין רנלים, תהי דרוכה ורמוסה, כי  
נפשי עליך לא חסה, כאשר לא אמצא כך  
חסצי; טוב לי תולע שָלַם או חצי, להשיב  
נפשי הרעכה, ממצאות אבן טובה.

## כלבה הרה וכלבה.

המעלה זולתו עליו,

וירכיהו עד יהיה בעדיו.

כלבה אחת בית ללון חומרת, כי קרבו  
ימיה ללדת, והסתו הולך וקרבו, ותכא אל רעותה  
לעת ערב, אשר בית וחדר כנבולה, ותבך ותתחנן  
לה, לשמוע את צעקתה, ולאסוף אותה הביתה,  
עד אשר תפולט מן התלאה, ותפליט כשן תמלאה.  
והחמול עליה ותאמר: ראי ביתי לפניך, עשי  
הטוב בעיניך, וצאצאי מעיך בקטנוחם, שכי עד  
נמלך אותם, והכלבה שם נחה ושקמה, עד אשר  
ילדה והמליטה, כדמותה בצלטה כלבים; ובעיני  
נכרת הבית לא טובים, כי גדלה צעקתם, ולא זרו  
מתאוחם, וירבו ויעצמו, בשר אכלו נעצם עצמו<sup>3</sup>,

ובכח רב, ואם אשה כמוני תרץ, והיית נע  
ונד בארץ; עזוב שפחה וקח נכרת, כי אני  
ביד הרוח נמסרת, בוא אל הרוח ועמו  
חשכן, הפחה וגם תוכל נעשה כן, וילך אל  
הרוח העכבר, וימצאהו בארץ מדבר, ויאמר  
אל הרוח: אל תיראי, אתי מלבנון תכואי;  
כי סכל הנשים אשר לי אָחזה, אותך ראיתי  
לפני בדור הזה, ואשה לא אקח עליך, ותהי  
לי ואני אליך. ויען לו הרוח: באת לקחת  
אותי? לא ידעת את שפלותי, כי אין בי כח  
ועצמה, להפיל בנערתי חומה, אם מאבן  
או מעפר; בריחך אתי תופר, כאשר חומה  
סמני נכרה; ואם היא בעיניך ישרה, ותוכל  
אותה לפתות, תהי לך למשנב בעתות. וילך  
אל החומה ויאמר: שמעי, בעצת השמש  
והעין והרוח רָעִי, כי באתי לפקדך לשלומים,  
וארשתך לי בחסד וברחמים. ותען החומה  
בחמה: להוכיח לי חרפתי וכלימה, שְלַחך  
אלי להבאישני, כי באת להוכיר עוני, כאשר  
הסה עולים ויורדים, ואבני ועפרי לא  
נָדִים, ובי אין כח ולא נבורה, וכל עכבר  
ורמש מקורי הָעֵרָה, ונלו יסודי לשים בו  
מסלות... וקצוני! בניהם וברגליהם, העכברים  
ומשפחותיהם, וישכנו בי אָם על בנים, יותר  
משתי מאות קנים, ולא יכלתי נדם לעמוד;  
האשה כמוה תחמוד? — ובראות העכבר כי  
נכובה תותלתו, ויקח לו אשה משפחתו,  
אשר נולדה בשכונתו בצדו, וימצא לו  
עור כנגדו.

1 מל', פצה פוך, יבקעוני. — 2 מל', אל תקפין ירך. — 3 מל', וזה האחרון עצמו (ירמיה).

שכר העצמות, פחת.

## הארי, הזאב והבהמות.

זאב מנמת פניו שם לשחת כל בשר,  
 נול וחומס טורף ועוקר, כל הנמצא ידקרה.  
 והחיה והעוף והבהמה, אשר שולח במישפחתם  
 מהומה, לצעוק עליו הלכו לארי, ויאמרו: אך  
 רע ומרו - ויאמר: אם כדברכם שנינו נלה,  
 הכצעקתכם הבאה אלי עשה כלה, אשפטנו  
 עד אשר מלהשחית יסנה עורף, ומשנינו אשליך  
 טרף. ויגד לזאב: בוא אלי כיום מחר, הקשיבה  
 נעשה ואל תאחרו - ויבא אליו וידבר עמו  
 הארי צוות, לאמר לו: למה עשית כזאת?  
 אל תוסיף עוד בבהמות לטרוף, ולא כחיות  
 טרף לטרוף: ואשר לך לאכול המה, מן כל  
 נבלה וטרפה מן העוף ומן הבהמה, אשר  
 תמצא מת בשדה, - ולחי לא תהיה אורב  
 וצודה; ואם לשמור דברי לא תוכל, השבעה  
 לי מן תאכל, בשר עד שנתים ימים, לכפר  
 משעיך הכתובים והחומים; וזה משפטך אשר  
 לך אחזה. וישבע לו על הדבר הזה. לבלתי  
 אכל בשר שתי שנים, מיום יטרוף כל אשר  
 בו חיות תיגנים. ויפרד הזאב משם לילך  
 לדרכו, והארי נשאר בסבכו. ולא אכל הזאב  
 מכל הולך על ארבע, משמרו השבועה אשר  
 נשבע, אם לא מצא בשדה או במסלה,  
 טרפה או נבלה. ויהי היום וירעב ויסן חנה  
 ובהנה, וירא והנה רחל שקמה, נחמדה למראה  
 וטובה למאכל. ויאמר: לשמור מצוה מי  
 יוכל? ויריבון בו רעיוניו, אם ישים אלוה  
 פניו. ויאמר בלבו: אם תנצחני תאחזי, להכות  
 עוד כל חי כאשר עשיתי, מן היום ההוא  
 יהיה לי שתי שנים, לבלתי אכול בשר מיום

שבעו וירם לבם, ובקרבם ישימו ארסם, ולא  
 ישאירו בבית מהיה, ותאמר הנכרה אל הנכריה:  
 רעה, צאי מביתי ומעלי סורי, ונורו באשר  
 תנורי, כי אין לי עם צאצאך נפש. והכלבים  
 עזי נפש, ותמיד טכעיסים אותי, ולועקתם  
 ננולה שנתי; אויה לי כי נרו משך עמי, שותי  
 מימי אוכלי לחמי, ותקצר נפשי בעמלם. ואני  
 מחשה מעולם. ותען לה בשפת הלכות  
 הנכריה: נביתתי הכנורה והנקיה, תנתן נפשי  
 בשאלתי, וצאצאי בבקשתי, ואם קרבתני תשנאי  
 אצלך, שלח תשלחי את האם והבנים תקחי  
 לך; כי אמרו צאצאי והמוני, שובי אל נכרתך  
 והחצני, עוד לא יחריץ כלב באוניך לשון;  
 ותשיבי לי חסדך האחרון מן הראשון, והניחי  
 לי עד יעבור החורף והקור, ובעת הזמיר בית  
 אחר נחקור, ואל תודירי שיכתי בדם שאולה,  
 מן יאכלנו חורב ביום קרח בלילה, אם בעת  
 הזאת בני בלי אוהל ישארו. וכלכת הבית  
 עליה רחמי נכמרו, ותאמר: שלי שלך וביתי  
 ביתך, כשאלתך ובקשתך. - ובכוא עת הזמיר,  
 את לבם שמו שטיר הנכריה ובניה; והגברת  
 אומרת באזניה: הימיני או השמאילי, צאי את  
 ובניך מאהלי, לא תקום סעמים צרה; למה  
 זה את מתנפרה, לשלם רעה תחת טובה? -  
 והנכריה קנה את ניבה, ותועץ בלבה ושכלה,  
 למען תרהיקה מעל נטולה; והאמר לה: הבית  
 שלי, צאי את ממגרשי ומנכולי, והתנלוים  
 עליך הוציאי מעמי, ויבהילו להוציא אותה,  
 ותלך נכאבת היא וביתה, ובני הנכרים יירשום,  
 ויבאו קרעים ויגרשום.

אבותי! – ויסעו ללכת כלם, מקטנם ועד גדולם. ויהי בעוד כבדת ארץ לבוא, ויגד מטעם הארי ולבנו: הבא לראותו יבא אחד אחד, ואל ילכו שנים יחד, לראות הולה כמוהו, מן לקולם ובהילוהו. וילך האהד לבדו, ויטצארו שוכב על צדו, הארי בסוכנו כמת; ויאמר לו: אדני באמת, לראות שלומך מהרתי אשורי, ויען הארי: מה לך ולשלום? טוב אל אחריו הלאיתני כמה פעמים, הלא תכלם שבעה ימים, בשרך אוכל ועצמך אשבור, אל ינום הקל ואל ימלט הגבור. ויעש לו כדברו, וישמעהו ויאכל בשרו. עוד זה אוכל וזה בא ויאמר: אדני מהלךך בשרי סמר, ויפתהו בתוך סוכנו בחלק לשון, ויעש לו כמשפט הראשון. וכן כלם עד תומם, לא נשאר רק השועל אשר בלבו זמם, לדעת ולשמוע מה בלבו דרש, מה יעשה כי לא פורש. ויסג לבו כי לא האמין אשר נאמו נאומים, כי לכלם יתן (הארי) שדות וכרמים; ואם אמת אתם למה תיעידו בעבדיו, לבלתי לקת שנים יחד עדין? לא אלך מן אפול בפה מרמה ורשע. וילך וישב מנגד הרחק כמטהו קשת... ויאמר: הנה כלם הולכים בלי סהר, אך לא ישוב אף אחד, לא ידעתי מה הוא, והמנהג כמנהג יהוא... כי מחצנה הוא להם, ולא ישובו לאהליהם. ועל כי לב השועל חכם יותר, ערום ראה רעה ונסתר. – ויהי כאשר כלה הארי לטרוף כל הבא, ויתבונן כי השועל בערמתו נחבא, ויקרא: למה זה ועל מה זה אהרו פעמך הלא שלחת יד בשלומיך? ויען לו: הדיך ההולכים ראיתי, ועקבות השבים לא מצאתי.

אל יום נקמים; זה הדבר אשר לארי נשבעתי; לקים השבועה בלבי תרתי; מנין ימות השנה שלש מאות ששים וחמשה, מתיחת עיני יהיה יום והעצימה לילה חדשה. ויפתח עיניו אחר אשר עצם אותן יחד. ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכן עשה לשתי השנים כמספר, וסר עונו וחטאתו תכופר. ועיניו סינת אל הרחל אשר בחרו, והביטו אליו אשר דקרו. ויאמר: הן קדמתי בפרתי לפני הפר; ויאהזו את הרחל בעורף, וינתחה ואכלה, כאשר היה מנהגו בתחלה; ועוד ידו נטויה על החיות, כימי עולם וכשנים קדמוניות.

## האריה והשועל.

נסתר בעת רעה,

משמועה רעה לא יירא.

אריה חושב בתחבולות, באישון לילה ואפלות, ודבר בליעל יצוק בו. ויאמר הארי בלבו: כל איש יושב בביתו חפשי, ולמה זה אני עמל ומחקר נפשי, להיות עמל אחר פרמי, ולא יבא דבר תוך פי, כי אם במקרה ופגע; למה זה הבל אינע, לשבור נופי במרוצתי, ומנוחה לא מצאתי. ומי בכל עכדי אשר עלי חמל? טוב מלא כף נחת ממלא חפנים עמלו – ויגד לכל בערמתו, כי מאד עצמה מתלתו, ויזעק בהמה וחיה, בחלקות שפת רמיה; מהרו ובאו לראותי, כי לא ידעתי יום מותי, כי אין דן דיי למוזר; רכוש ושלל לכם אפור, וכל מחסורכם עלי, ואחנה כאשר תאמרו אלי, ואשיב לאיש ואיש כצדקתו, לרב ארבה נחלתו; אם לא עכשו אימתי? הגני שוכב עם

## דעת

אתר לימודי יהדות ורוח  
www.daat.ac.il



סתמיד וחרפה רצופה<sup>8</sup>. או מה יתענג בשך  
בהחבשו על רוב שנים? ומתנופת תמותה  
אין מנוסה!...

תבל מקור הכליה וההפסד, המרבליך  
ניתל להתנחל להשאיר לנו אתרית ותקוה?...  
האוסף עוד חשוק בפיך הגראה לעיני אחרי  
בזיתי כלכי? ואיך אפבל ונפשי אשגל? ...  
אף כי בחזותי חשוקיך בני בלי שם, ואנשי  
השם המה שנואיך. ראיחך חלקמי הקליפות,  
והתוכות הזרקי. תאספי האספסוף, תקרבי  
הריק, ותמלא תסיעי<sup>9</sup>. בואת תעדי על  
שך, ורבלת המכשולות, סותרת החסרונות...  
בהשתדלך כל היום כרוב רשתך הפר המלכים  
איש ממקומו, לשום פחות משפחות תהיהם...  
את בתי הנבלים תבני גזית ואבן יקרה, ואש  
הרוזך בנן אלהים בעצי לבנון מתלקחת,  
והסנה איננו אכל<sup>10</sup>. ... הית בעיני  
כאשה זרה סבלה זוללה: כל אשר יוספו  
לאכול מסתה ולשכב בחיקה והיה לה לבן,  
או תפסע לבנה בעת ההיא, ואח או בן-  
השנואה לא תכיר<sup>11</sup>!

(על אדות הנשמה והגוף הנצים  
ומריבים בשבתם יחד).

וכל הימים אשר התחברה בת המלך<sup>12</sup>  
אל גוף הננוף הלו, מה רגשו רעיוניה, מה

ושם? בהציצך אברון זמית לך חומה מיטיך  
ומשמאלך - היעמוד לך? התהוקנה יריך?  
וכי תתהלל בחמדת ענין ורב קנין, אשר  
אספתו בזרוע חשפתו? אשר בקשתו בקשתך  
ותרד לרשחו ברשתך? מה תעש לזעף הים  
והמוט כי יתנעש ושפף ועבר, ובית מלונך  
אף הוא יחשב להשבר?...

ומה תתהלל הנכור<sup>2</sup> ברעות נאות דשא  
אחרי הבהורים לעיני השמש, בהרביץ בפוך  
אבניך בצהרים עם עדרי חכירך? האומרים  
לנפשם אכול ושתה, ולבם<sup>3</sup> כל עמם.  
אשר אין לפניהם כי אם ניותם ונוכה רומם  
המדומה, נשיאים ונשם ורוח אין<sup>4</sup>!  
הלא ירעת כי יש למעשיך זכרון,  
וכי יש למעלה ממך עין רואה ואוזן  
שומעת את כל שאננך ואת כל התרונך. ועתה  
על מי נטחת לפרוץ נרות אשר יסדו אבירי  
הרועים? המכלי אין אלהים עליך, לדעת  
את מוצאך ואת מובאך? המכלי אין קברים  
תחתיהך, להנקם בתוכם מאויביה?<sup>5</sup>... מפי עליון  
חצא שפלת הנדיב והקמת הנבל. יום יעלה  
במעלות איש הכליעל - מהי היתה נסבה.  
יום משמים ירד איש האלהים - המלך  
דבר רבה<sup>6</sup>

ומה אחמוד אדמה כאדמה וצבא כצבואים<sup>6</sup>  
שמורה עבדתה בחברתה; אמייך קשרה  
בקשרה<sup>7</sup>. מתקה וצופה כקש וסוסה... קלון

1 בזרוע השופה. 2 האדם הרודף תענוגות. 3 הנפש המשכלת. 4 מליצה יפה. נשם-גוף  
והומר. 5 הכל בגזרת ה', אם ירד וישפל איש צדיק (איש האלהים), הנה המלך (הקביה) דבר רדה.  
המליצה לקוחה מלי הכתוב, איש האלהים המלך דבר רדה (מלכים ב', א). 6 אדמה וצבואים  
שמות ערים הנזכרים במקרא יחד עם סדום ועמורה, וצבא מל', הלא צבא לאנוש? הקשר וההתחברות  
אל האדמה יאמץ את הקשר והכנר שלה. 8 מל', רצופים כתלמוד, ר"ל זה אחר זה. 9 המלא,  
ר"ל האיש הנכבד, אותו תסיעי ותשליכי. 10 האיש הדומה לאילן סרק הוא לא ישרף. 11 לא תכיר  
התבל השנואה והנכונה. 12 הנשמה שהיא חלק מלוח המעלה.

מִשָּׁאֵת זְמִירָה<sup>6</sup> אוֹבִיל אֱלֹוֹ, וְרַעֲיוֹנֵי  
לְבִי בְּשִׁיר אֶלֶף אֶלְפִין יִשְׁמְשׁוּנָה<sup>7</sup>.

אלהים צלי אתה אשחרך, אל אמנה  
ארך אפיס, אל אלהים אדני. אהדבך, אשוחח  
אחרות אלהותך, אפאר אדר אמנתך. אנשאך,  
אבי, איך אמין אברכך אלהים אמת,  
אעריצך אבי אביונים, אקדישך אביר אטללים.  
אמת, אתה אל אדון, אהיה אשר אהיה. אתה  
אחד אחרות אמתית, אין אלהים אלא אתה;  
אב איום אמין אדני, אין אחר אפס אלהים.  
אליך אדני אקרא, אלהי אלהים אדני אדונים,  
אלי אתה אורך, אלהי ארוםך, אליך אנכי  
אשירה, אומר אביעה אומר, אמיךך, אישוח  
אהמה; אעיר אשמורת, אהללך; אגלה און  
אנשים, אודיעם אמנתך. ארצה אבני אילמך,  
ארזך אגורה אהלך; אוהב אשנפי ארמונך,  
אשתוחח אצל ארונך, אשתחיה אפיס ארצה,  
אתנפל אקוד אכרעה. אוכרה אלהים אהמיה,  
אמבי אותך אערוך, אערוג אליך, אלהים,  
אלי אלו אם אין אילותך, אני אנה אבוא?  
אם אמין אשא אפונה. איכה אשא אצמות  
אכזרים? אדר אורך אפשוט, אגלה אל ארץ  
אחרת. איפה אדרת אמתך? אגלת אהבים  
אמרה: אני אהבני אישי, אבל אשה אלמנה  
אני, איכה אדע אלמוץ? אלכה איטובה אל  
אישי; אתה אמרת אחותי את, אתי אושיבך,  
אבנה אמריון. אויבתי אראה אמרה אלי: אי  
אדני אלהיך? אבי אתה, אל אמת, אלהי אבי,

נדל צערת! כי חוק העדר ההסקמה ביניהם,  
נינצו שניהם וניננו באהליהם ואין מושיע.  
אוי לבית כי ישא עול מריבת איש ואשתו!  
כל ימותם פועימים האחד לרעהו... כן מריבת  
הרוח והנוקה כל ימי היותם יחדו במצודה:  
זה יאהב הציד וזאת תשב אהלים; זאת דבקה  
בה' מתקדשת מטומאת העולם אשר נתנה  
בלבה, - וזה יגור לבשת דרך כרמים, נבדל  
מצורו מצאתו מרחם, כי נזיר אל הים<sup>1</sup>  
יהיה מן הבטן. והוא בכבודות יתקלס, יעשה  
לו ככהם ושש רצפה, ובידו רצפה לשלח  
רשפה לבער הקודש מן הבית. והיא עצובת  
רוח יוצאת לשאב מים סהורים מן המקדש,  
לכבות את השרפה... ולא יעצרנה הנשים<sup>2</sup>  
מהשקות בנשמי נדבות הדסיה במצולה. ולא  
יטרודוה דאנות ושאנות והסון תונות מהנות  
לבה תבונות - תשלח עיני תבונתה מן החורים  
אשר התחבאו שם, והיה שפכה אשפכה<sup>4</sup> -  
ותנמולה ממולה כפי מסעלה: פעם - מחיר  
כלב מעדני עולמה... ופעם סתרה ואתננה  
קודש לה; פעם על כנפי שרפי שניא-כח  
אלהי העברים, אל המנוחה ואל הנחלה תנשא;  
ופעם - אשר יורישנה כמוש אלהי העוֹרִים,  
אותו תירש.

## בקשת אלף אלפין.

(ש"ת ויתר וש"ח).

תכּוּן תּפִלְתִּי כָלִיל, לְצוּר חוֹנֵה  
מְרוֹם, וְנִמְצָא עִם דְּבָא<sup>5</sup> וְלֵב נִעְנֶה.

1 נזיר ונבדל מעבודת אלהים. — 2 מתפאר ברוב הכבודה אשר לו. — 3 הגוף. — 4 שכו הנשמה  
כפי האשכר והמנחה אשר הקריכה לה' בהיותה על האדמה. — 5 לאלהים החונה מרום והנמצא עם  
דבא. — 6 מתנת שיר. — 7 המליצה נסמכת יפה על לשון כתיוב (דניאל ז', י).

אחת! אראה אנך זמן, אמרו: אים? איה  
 אלהים? אלי! אנה אלך, אנה אקבא? אם  
 אקס א-אלים, אויבים אמצא, אם אמרי  
 אשכחא אירי, מעזבה אבל, אבלניה - איך  
 אחריש? איך אתאפק אשר אני אחזה? אם  
 אש אלהים אכלה ארמנותי, אוהל אויבי איננו  
 אפל. אכלה אמללה ארץ, אנדה אמונה,  
 אומן ארם אבה, אוכל אבירים אכל אשו -  
 אבל אשמים אנחנו, ארחות אנשי און אלפנו.  
 אליכם אישים אקרא! אקוי אל אלהים. אתם  
 מענה אף אני, אעתיד אל אלוה, אקראנו אבי  
 אתה, אדברה אך איראנו, אנור אהנה אימה:  
 איך אקרב אל אולמו? איך מעלה אל אבי?  
 אולם אני אדרש אל אל, אל אלהים אשים  
 אקרה, אקורה אלך אלהו את אשמי אני  
 אניד. אבל אשם אשמתי, אמונה אברתי, אוהבי  
 אשמים אהבתי, אחריהם אלך, אכרות ארוי  
 אמונה, אלוני אליל אנדיל, אטע אשל אשמי,  
 אסעף אמירי אמרות, אשוטש אסכי ארץ,  
 אבקש איש אויל, אהיה אצלו אמן אל  
 אהלך אהלוך אט. את אוילים אצתי. אם  
 אהנה און אתנשא אוסיף אומין, אם אביע  
 אמרים אמת אין אונים אין איל. אם אדור  
 אנכי ארשע, אשר אדור אצלם; אם אומר  
 את אמונים אאכה אכחיש אמרותי; אכוב,  
 אהיה אכוב, אשלה אצבע אדבר און. אשמאל  
 או אימין - אלך אחורנית. איש אמונים, אנכי  
 אסתנו, אט אליו אויכל; אוקיר אנוש את  
 אשמים אמנה; אסלף אשורי, מעכט ארחי;  
 אל אכוינים אהפך אכור; אאסור אסר אהל  
 אמרתי, אלות און אנכי אשבע. אשר ארחותיהם  
 אפלות, אליהם אשניח אהבונן. אמאם ארמנות  
 אצילים, אחבק אשפתות אוילים, אפלא אסמי  
 אשפה, ארעה אפר, אחליק אמרי, מעזוב

אלהי אברהם, אליו אמרת: אהך אנכי אף  
 אחריהך אשמור. אנא אדני, אמרתך אותה  
 אבקש. או איה אפוא אשר אמרת: אהבתי  
 אתכם אמר אדני? איך אהקתנו אבינו, אם  
 אמרתך אין אתנו? איך אכלנו אריות, אלה  
 אלופי אדום; אלצונו אלי אליפנו... אומר אהבתי  
 את אדוני. אם אב אתה איה אהבתך? אם אדונים  
 אתה איה אימתך? אורבי אמש אמר אלי: „אבלע  
 אשחית את ארץ אהוותך, אשמיד אקמים, אשא  
 את אשר אצרו אבותיך. אמר אויב אדרוף אשיג  
 אהלך, אעלה אכסה ארץ, אנרע אמרות  
 אלוה, אשליך אמת ארצה, אסיר אומן אמני  
 אמת, אשים אותותי אותות, אנתק אומר  
 אמונת אומן, אפיל אשיות איראל, אשרד  
 אדרת אדירים, אין אדונים אל אלה, אפלא  
 אהליהם אוחים, אניע אמות, אכלה ארמנותם,  
 אסוף אסיסם, מעלה אבקש אוריד את אהלי  
 אפרנס, אשא אשפה, אנמא ארץ, אחריד איים,  
 אנמים אוביש, אהלום אדני אהלמה, אבקע  
 אוילמי אנדם, אמטיר אש אוכלת, אקדח אבני  
 אקדח, אביא אקבת אסון, אפיל אבני אלנביש,  
 אדרוף אויבי אשיגם, אמחצם, אדיקם, אריקם,  
 ארקעם, את אימתי אשלה אליהם, אכפי  
 אכביד, אמרתי אמאיהם, אישכיתה אותם. אומין  
 אפיקיהם ארפה, את אויבי אהנבר, אתן את  
 ארמם אקמה, אאביל אליו ארמנותם, אניד  
 אולם אילמיהם, אנסי ארמון אורה, אל אפם  
 אשים אנמון. - אהה אדני אלהים; אליך  
 אולך אנקתי, אאנוק אנקת אסיר, אחפש אנדון  
 אבחר אימן. איכבה אוכל אראה אנדן אנשי  
 אמונה? איכה ארעה, איכה אריבין אדמה אשר  
 אורה אדני? אקוה אליך איחל אור, אמשש  
 אישון אמלה. אשתוללו, אנו, אכלו אכויני  
 אדם! אספו אנשי אספות! אספו אססוף אנודה



אלופי, אשכחם. אל איקני אכביד אזני,  
 אשניה ארחות אולת, אלאה את אנשים, אלאה  
 את אלקי. אעמוד אל אם אורח, אל אשר  
 אפנה ארשיע. אלמנות אשלח אומללות,  
 אורועות אבינים אדכה, אכלים אכאיב, אח  
 אחסיר, אחות אכלים, אב אשרד, אם אכריח.  
 איטיב אורח אבקש אהבה, אלך אחרי אלהים  
 אחרים. אבו אמרי אל, אפר אקח אמונים,  
 אשנא אורחי אמת, את אויבי אדני אשלים  
 אתי, אוילים אליין אשם, אל אשר אחסין  
 אפם, איבור אניות אבה ארוין אחריהם, אעלה  
 אבר אל אוילים, אוהב אשכון אהלם, אתהולל  
 אשחק אליהם, אוהב אתנן אנלחם, אטה  
 אשורי אזור אחיר, אל אבין אל אחריתי.  
 אחר אפס אוליד אפע. ארע און אקצור און,  
 אפנה אל אלילים, אובה אובות, אל אטים  
 אטה און, אנרה אף, אפריד אלוף, איש  
 אמונות אותו אצמית, ארחות אכורים אני  
 אספתי, אשרקה אליהם אקבצם, אשמן, אבעט,  
 אחרהר אפיו, אשכח את אלהי אבותי, אעטה  
 אופיר, אלבש ארגמן, אל אלהי אופו אקוה,  
 אריע אף אצריח, אחי אדם אחרי. אם אכנה  
 אשיות אמת, את אשר אכנה אהרום. אם  
 אשוב אעזוב אלה אשמור אורח אמת, אחרי  
 אלה אשוב אנחם. אלה אזכרה אלי, אודה את  
 אשמותי, אעתיר אשחר אל אל; אני אל

אלהים אקרא, אודה אלי, אננה, אלהי אני  
 ארומסנהו, אציע אפר, אלבש אדמה; אקדמך,  
 אפך אליך אלהים; אפיר אנדות אשמה, אקח  
 אנדת אזוב, אתלבן, אתכרה, ארחין, אטהר,  
 אשמע את אשר אמרת, אל אסן אל און,  
 אשוב אלך אחריך, אשכון ארין ארעה אמונה.  
 אם אברח אנור אימתך, אספני אל אך  
 אשים; אחלי, אדני, אמצני. אנא און אנקתי;  
 אמנם אסם אנקת אביון, אם אפם אדניו את  
 אזוני. אוסיף אבקש אתחנן אליו, אחת אשאל,  
 אלהי אל אבושה! אנא, אסוף אסיריך, אשר  
 אמרת: אהבת אבות אלהים אזכור, אסוף  
 אאסוף אלקט אותם, אובדים אבקש, אפסיהם  
 אקבין, אקרב אותם אחד אל אחד, אמוני  
 אצור, אצילי אציל, אנחתם אשבית, אכליהם  
 אנחם, אוריה אורם, אצמיח ארוכתם, אסיריהם  
 אנכי אנאל, ארומם איתם, אכפר את אשמתם,  
 אסלח אל אשר אשאר, אדניעם אנהלם אט,  
 אנחם אל ארמון ארון.

אנא, אדני, אמת אמרתך! אמלטה אראה  
 את אחיו את אחי אנכי אבקש. אתם אבא  
 אדרוש אמתך, אשתחווה אל אולמך, אוסיף  
 אביש אל אהלך. אשבוע או איעב, אלהי,  
 אליך איחלו! אמות או אחיה, אשכר אל  
 אמתך. אכאב או אשמה, אליך אני  
 אכשת! —

## דעת

אתר לימודי יהדות ורוח  
[www.daat.ac.il](http://www.daat.ac.il)